

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Kong Balak han sendte sine ridende Bud

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Kong Balak han sendte sine ridende Bud", i Grundtvig, N. F. S.: *Sang-Værk til den danske Kirkeskole. - 1946, 1944-1964*, s. 112. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig12val-shoot-workid71892.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Sang-Værk til den danske Kirkeskole. - 1946

No. 33. **Bileam.**

Kong *Balak* han sendte sine ridende Bud,
Over Mark, over Flod, over Hede,
En Spaamand, som tjende den stærkeste Gud,
Skulde de i al Verden oplede.

Der leved en Spaamand i Flodernes Land,
Og ved ham turde Ingen sig ligne,
Hans Syner var store, hans Spaadom var sand.
Lige stærk til at bande og signe.

Kong Balak han sad i sit gyldne Palads,
Utaalmodig i Uger og Dage,
Og bedre det blev ham dog ikke tilpas,
Da hans Bud kom alene tilbage.

Vi kom til den hellige Bileams By,
Sagde han, som var vant til at tale,
Som han ingen Spaamand er kommet i Ry,
Over Alt har hans Gud at befale!

Vi bar ham din Hilsen, din Skiænk og dit Bud,
Og ei glemde vi Godt ham at jætte,
Ifald han i Pagt med den stærkeste Gud
Vilde Israels Yngel bandsætte.

I Kveld vi ham giæsted, i Gry vi opstod,
Ikke bedre han vilde os svare,
End sige, hans Gud ham slet ikke tillod
Til Kong Balak i Moab at fare.

Kong Balak han maatte det bedre forstaae,
Ei for kostbart er Noget til Hove,
113 Og Bud, som end høiere var paa Straa,
Skulde meer baade give og love.

Profeten de fristed, han Munden tog fuld,
Men han var dog paa farlige Veie:
Og bød mig Kong Balak end Bjerge af Guld,
Min Guds Ord kan jeg ikke fordreie.

Dog fristed den Spaamand sin Herre og Gud,
Han i Himlen ei lader sig spotte,
Paa Spørgsmaal: maa jeg overtræde dit Bud?
Kom et *spottende* Svar, som det maatte.

I Drømme den Spaamand da hørde en Røst,
Som naar Sangværk i Himmelen spille,
Kong Balak du giæste, naar selv du har Lyst!
Tal mit Ord! med dit Eget ti stille!

I Fyrster fra Moab! nu op og afsted,
Saa ei Raa skal paa Veien jer hinde!
Min Gud det tillader, jeg brat følger med,
Naar opsadlet er min Aseninde.

Profeten drog frem ad Fordærvsens Vei,
En Guds Engel ham den vilde spærre,
Han mærked det vel, men han ændsød det ei,
Saa hans Vidskab kun Ondt gjorde værre.

Hans Mule blev sky for det blinkende Sværd,
Dreied af for den truende Fare,
Profeten ei saae, at ham Døden var nær,
Han var hildet i Gierrigheds Snare.

Hans Mule omsider i Gyden saa smal
Sank i Knæ for den himmelske Kæmpe,
114 Da blev der paa Skiældsord og Slag ikke Tal,
Hjertets Røst vilde Spaamanden dæmpe.

Da Herren oplod det Umælendes Mund,
Mulen sagde med Menneske-Stemme,
Hvorfor er min Herre dog ved mig saa ond?
Kan min Tjeneste tro han forglemme!

Den Spaamand han havde et Hjerte af Steen,
Sagde arrig: mig fattes en Klinge,
Jeg ellers dig kløved, den Regning er reen,
Fra dit Hoved og ned til din Bringe.

Vorherre han skærped nu Bileams Syn,
Saa Guds Engel han kiendte med Sværdet,
Da sank han fra Mulen, som truffet af Lyn,
Kun mod Døden var ei han forhærdet.

Nu stammed Profeten i Angest og Nød:
Jeg var blind, kunde ei Dig opdage,
Men spar mig dog nu for en ynkelig Død!
Om du vil, vender flux jeg tilbage.

Den Engel ham svared: nei, reis nu kun frit!
For dit Liv kan du takke din Mule.
Mit Ord, jeg kun raader, forbland ei med dit!
Ingen Sandhed for Balak du skjule!

Kong Balak blev glad og Kong Balak blev kry,
Da han hørde, nu kommer den Prude,
Den Seer, af hvem i al Verden gaaer Ry,
Vi er fløiet, Dig ham at bebude!

Kong Balak han mødte Profeten med Bram,
Ved sit Riges den yderste Ende,
115 »See, jeg gjør Dig Ære, Du gjorde mig Skam«
Sagde han, lod sin Høihed saa kjende.

»Stormægtigste Konge! jeg kommer vel nu,
Underdanigst mig for Dig at bøie,
Men alt som den Største mig skyder i Hu,
Mine Ord er jeg nødt til at føie.«

Om Morgenen tidlig, da Solen stod op,
Alle Høvdinge Seeren mødte,
Kong Balak ham førde til *Baalhøiens* Top,
Det var Stadet for Af gudens Støtte.

Fra Høiden alt skimted Man Israels Leir,
Byg mig Altere syv, sagde Skjalden,
Til Guden, som raader for Lykke og Seir,
Bringer Kalve og Vædre fra Stalden!

Nu kappedes hver om at lyde hans Bud,
Ogsaa Kongen sig lod det befale:
Staa Vagt, mens afsides jeg møder min Gud,
Forespørger mig hvad jeg skal tale!

Profeten han feiled slet ikke for Vid,
Vidste godt hvor om Gud var at lede,
Han sagde: min Skaber! kom naadig, kom blid!

Dine Altere syv er tilrede!

Sit Ord lagde Gud nu i Bileams Mund,
Sagde: gak og lad Balak det høre!
Han flammedes op i Henrykkelsens Stund,
Kongen var lutter lyttende Øre.

Profeten i Aande tog Ordet paa Stand,
Førde Talerne rene og rette:
Kong Balak mig kaldte fra Flodernes Land,
Jakobs-Folket med Fynd at bandsætte!

116

Kong Balak det vilde, men Gud ikke saa,
Og for Ham er al Trods kun til Latter,
Naar Himmelen Gud ikke siger: du maa,
Aldrig bande kan jeg, saa det batter.

Det Folk skal Man speide fra Klippernes Top,
Og fra Høiene skue med Glæde,
Det skal ikke regnes i Hedninge-Trop,
Men beskikkes sit eenlige Sæde!

Udregne ei lader sig Israels Æt,
Ingen tæller hans Tropper tilvisse,
Min Død vorde som de Oprigtiges let,
Ætten min ligne Sæden af disse!

Saa hvid som en Væg, sagde Landsherren nu:
Hvad er det? alle Guder! jeg gyser;
Til Folket med Fynd at forbande kom du,
Over dem du Velsignelse lyser!

Al Skylden Profeten da skiød paa sin Gud,
Sagde sledsk: jeg forbandet dem gjerne,
Men Spaadommen bryder paa Læberne ud
Efter Synernes Drift i min Hjerne.

Velan! sagde Balak, det volder maaskee,
Denne Side er ikke den rette;
Til Bavnen hist ovre følg med! lad os see!
Deres Telte staae der ei saa tætte.

Paa Toppen af *Pisga* sig reiste igjen
Herrens Altre med Kalve og Vædre,
Og atter Profeten gik afsides hen,
For om Gud vilde møde ham bedre.

117

Sit Ord lagde Gud nu i *Bileams* Mund,
Sagde: gak og lad Balak det høre!
Han flammedes op i Henrykkelsens Stund,
Kongen var lutter lyttende Øre.

Profeten i Aande tog Ordet paa Stand,
Førde Talerne rene og rette:
Lyt efter, Kong Balak! nu alt hvad du kan!
Det skal dages hvad Gud vil forjætte.

Tvivlraadig som Mænd er ei Himmelen Gud,
Og hans Trudsler som deres ei tomme,
Men som Han begynder, saa holder han ud,
Hvad Han lover, skal visselig komme.

Hos Israel skal ingen Kummer slaae Rod,
Ingen Trængsel hos Jakob skal trives,

For Herren, hans Gud, vil paa Alt raade Bod,
Af Guds Herlighed Støvet oplives!

Af Fuglenes Flugt skal Man der ikke spaae,
Og ei spørge sig for hos de Døde,
Men Syn skal for Sagnet der idelig gaae,
Herren melder hvad efter skal møde.

Som Hvalp af en Løve, saa Folket opstaaer,
Og det voxer paa Jord til Vidunder,
Tænk ei, uden Bytte til Hvile det gaaer,
Uden Blod af de gabende Vunder!

Saa hvid som en Væg, sagde Landsherren nu:
Hvad er det? alle Guder! jeg gyser,
Til Folket med Fynd at forbande kom du,
Over dem du Velsignelse lyser.

118

Al Skylden Profeten da skiød paa sin Gud,
Sagde sledsk: jeg forbandet dem gierne,
Men Spaadommen bryder paa Læberne ud
Efter Synernes Drift i min Hjerne.

Velan, sagde Balak, det volder maaskee,
Denne Side er ikke den rette,
Til Klippen mod Ørken følg med, lad os see,
Om ei der du kan Jakob bandsætte!

Paa Toppen af *Phegor* sig reiste igien
Herrens Altre med Kalve og Vædre,
Men ikke Profeten gik afsides hen;
Kongen tænkte, nu gaaer det vel bedre.

Mod Ørken da Bileam vendte sit Blik,
Kasted Øinene frem og tilbage,
Og lytted i Løn efter Seeres Skik,
Over ham da kom Aanden saa fage.

Profeten i Aande tog Ordet paa Stand,
Han sig brysted af Synerne høie:
Nu Bileam taler, den oplyste Mand,
For det Skjulte er skærpet hans Øie.

O deilig er, Jakob! din Stavn og dit Sted,
Dit Paulun er en Himmel hernelen,
Din Leir er som Skoven ved Flodernes Bredd,
Og din Arv mellem Cedre Guds *Eden!*

En Menneske-Søn af din Sæd skal opstaae
Til en Drot over Hedninger mange,
Hans Rige i Vexten skal *Gogs* overgaae,
Spredde Glands over Jorderigs Vange.

119

Den Gud, som dig Med af Pharaos Vold,
Lod Enhjørningens Styrke dig arve,
Saa Fienderne dine faae Døden i Sold,
Deres Been dine Pile udmarve!

En slumrende Løve, opvækker man den,
Med sit Blod man den Vældige mætter;
Velsignet er du og velsignet din Ven,
Og forbandet er hvo dig bandsætter!

Kong Balak, han slog nu med Armene ud,

Sagde stolt, som en Konge fornærmet:
Jeg vilde dig lønnet, nu lønne dig Gud,
For hvis Stavkarle-Folk du har sværmet!

Al Skylden Profeten da skiød paa sin Gud,
Og paa Jakobs den tindrende Stjerne,
Som varslede sikkert om Kongen saa prud,
Var Hans straalende Blik i det Fjerne.

Hans Sang var som Fuglens, der flyver i Sky,
Men hans Gang var som Rævens, der lurer,
Hans Øie var klart, som en Speil-Skive ny,
Men hans Pande et Virvar af Furer.

Retfærdig, han sagde, er *Israels* Lov,
Kjød og Blod findes dog i hans Leire,
Og bryder han Loven, han bliver til Rov,
Saa med Kvinder du kan ham beseire.

Forbandet i *Israels* Lov er den Mand,
Som de Fremmedes Guder mon føie,
De deilige Kvinder i *Midians* Land
Kan for *Kamos**) nok *Israel* bøie!

*
- 120

Ved Bileams Rænker og Kvindernes List
Mangen *Israels* Kæmpe vel segned,
Men *Midians* Døttre og Skalken tilsidst
Ligefuldt dog for *Israel* blegned.

Hvad Bileam raadte, blev selv ham til Kval,
Hvor i Dødninge-Lag han nu græder,
Hvad Bileam spaa'de i Himmerigs Sal
Med Guds Engle alt *Israel* glæder!

Saa gaaer det med os, om Guds Aand har vor Mund,
Men den gøglende Verden vort Hjerter,
Da tale vi Sandhed om Saligheds Grund,
Men os selv vi berede kun Smerte.

I Verden saa tit med et lysteligt Skiær
Leger Skjul dog den sorteste Skygge;
For Bileams Vei sig da vogte Enhver!
Uretfærdigheds Løn er Ulykke.